

Про геологинь – науковиць ІГН НАН України

*Засідання Вченої Ради 2021-03-04
Виступ С.Б.Шехунової*

1926 - 2021

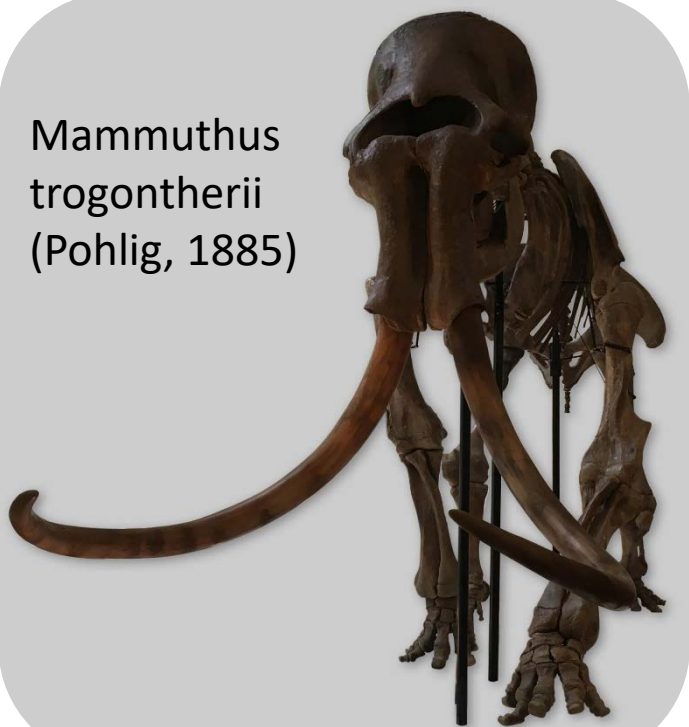

Закревська Ганна Василівна

1894 — 1974

Геолог, палеонтолог, доктор геолого-
мінералогічних наук (1935), професор (1938).
З 1936 по 1943 р. – завідувач відділу геотектоніки
та геоморфології, у 1939 – в.о. директора
Інституту. У 1943 р. емігрувала до Канади.

Mammuthus
trogontherii
(Pohlig, 1885)

Зробила значний внесок у вивчення стратиграфії та геоморфології четвертинних відкладів України і особливо північно-західного Полісся. *Описала та змонтувала в музеї Інституту єдиний у світі повний скелет самиці трогонтерійового слона* (знахідка 1922р. Новогеоргієвск, правий берег р. Дніпро).

Укладачка «Геологічної карти Чернігівського Полісся» (1936).

Новик Катерина Йосипівна

1898 — 1984

Палеоботанік, доктор геолого-мінералогічних наук (1943), професор (1945), член-кореспондент АН УРСР (1951). Керувала роботою кабінету Донбасу (1934-1939) при Секторі палеонтології і стратиграфії, відділ стратиграфії й літології палеозойських відкладів (1945-1949). За її ініціативою було засновано відділ викопної флори, який вона очолювала протягом 1965-1970рр. Фахівець у галузі геології, викопної флори і стратиграфії кам'яновугільних відкладів України.

Каптаренко-Чорноусова Ольга Костянтинівна 1899 — 1984

Геолог, стратиграф, палеонтолог. Доктор геолого-мінералогічних наук (1947), професор (1957). Лауреат Державної премії УРСР у галузі науки і техніки (1976). Завідувач відділу мезозойських відкладів (1950-1970).

Розвивала засновану академіком П.А.Тутковським мікропалеонтологічну школу в Україні.

Автор фундаментальних робіт зі стратиграфії і палеонтології (класифікації, систематики мезокайнозойських форамініфер), численних регіональних стратиграфічних схем мезозою і кайнозою України.

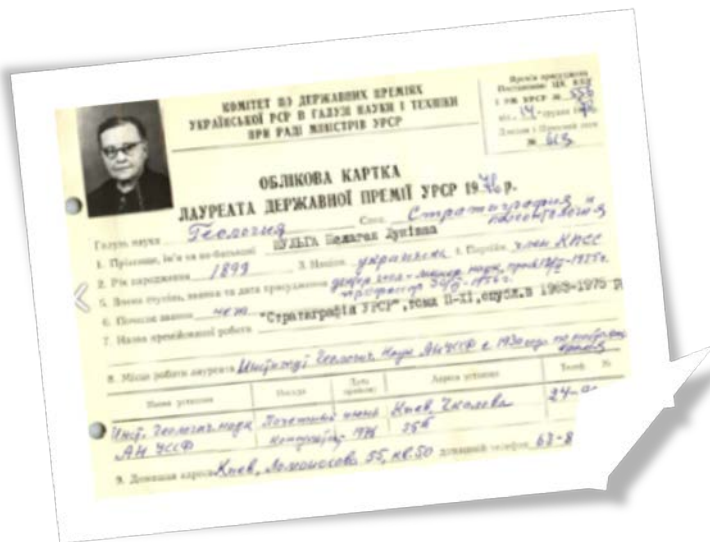
Шульга Пелагея Луківна

1899 — 1986

Геолог, стратиграф, палеонтолог, палеогеограф.
Доктор геолого-мінералогічних наук (1954), професор (1956).
Лауреат Державної премії УРСР у галузі науки і техніки (1976).

Відома вчена у галузі
стратиграфії, палеонтології,
палеогеографії
верхньодокембрійських,
нижньопалеозойських,
кам'яновугільних відкладів
України, геології горючих
копалин.

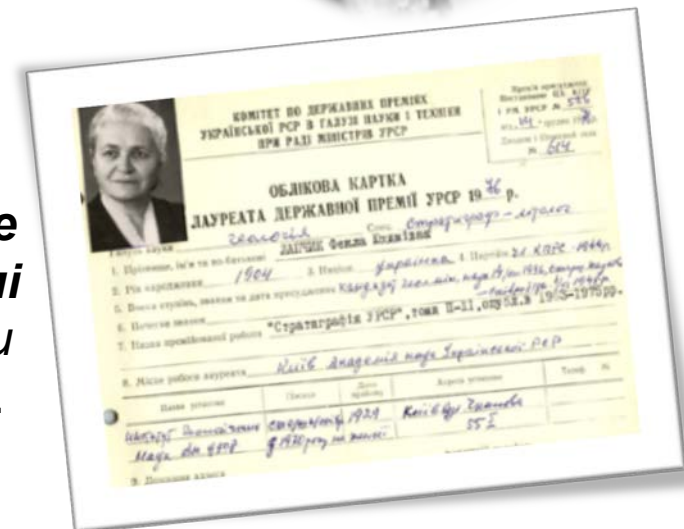
*Першою усвідомила та
довела присутність рифею
на заході України на Волино-
Поділлі.*

Лапчик Текля Юхимівна 1904–1983

Геолог, літолог, мінералог, стратиграф, палеогеоботанік. Кандидат геолого-мінералогічних наук (1936), Лауреат державної премії УРСР у галузі науки і техніки (1976).

*Була відповідальним редактором одинадцятитомного видання «Стратиграфія УРСР», головою тріасової комісії Міжвідомчого стратиграфічного комітету УРСР та СРСР. На підставі літолого-мінералогічного аналізу порід і стратиграфічного аналізу розрізів **вперше розчленувала строкаті відклади пермі і тріасу** Дніпровсько-Донецької западини та розробила їх стратиграфічні схеми.*

Бражникова Ніна Євгеніївна 1908 — 1992

Геолог, стратиграф, палеонтолог.

Кандидат геолого-мінералогічних наук,
провідний науковий співробітник, **засновниця і
багаторічний лідер української школи дослідників
форамініфер палеозою.**

Біостратиграфічне **розчленування карбону за
форамініферами, покладені в основу сучасних
схем стратиграфії** карбону Львівсько-Волинського
басейну, Західного та Південного Донбасу,
Дніпровсько-Донецької западини, південного схилу
Воронезького масиву.

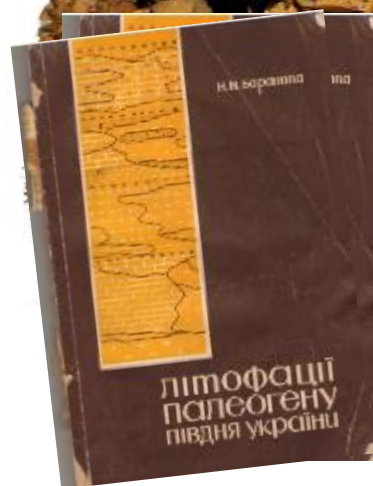
Баранова Наталія Михайлівна

1911 — 2005

Геолог, літолог, петрограф.
Доктор геолого-мінералогічних наук (1965).

Вперше виконала детальний літолого-фаціальний аналіз, розробила літологічні критерії стратифікації палеогенових відкладів України.

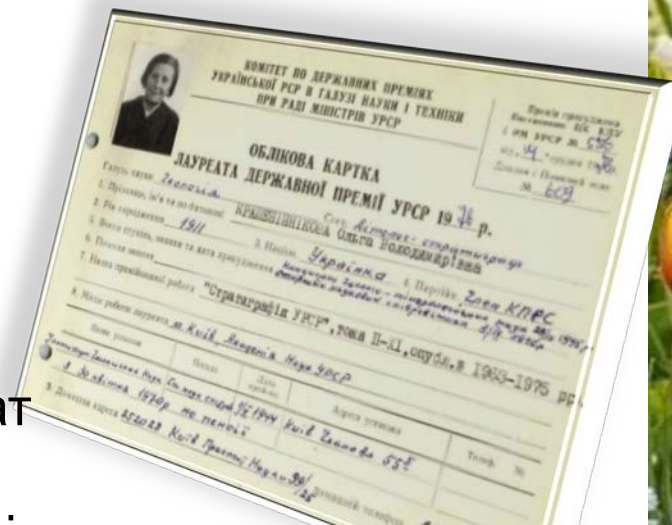
Під її керівництвом було відкрите Жданівське родовище залізних сидеритових руд.

Крашеніннікова Ольга Володимирівна 1911 — 1992

Геолог, стратиграф, палеонтолог. Кандидат геолого-мінералогічних наук. Лауреат державної премії УРСР у галузі науки і техніки (1976).

Проснякова (Іванова) Лідія Василівна 1921-

Геолог, стратиграф, палеонтолог. Відомий фахівець у галузі стратиграфії та палеонтології мезозойських і кайнозойських відкладів України за форамініферами та нанопланктоном. Кандидат геолого-мінералогічних наук (1950). Лауреат Державної премії СРСР (1947).
Першовідкривач Первомайського родовища урану.

Дядченко Марина Григоровна

1911 -1994

Геолог, мінералог. Доктор геолого-мінералогічних наук (1966), лауреат Державної премії УРСР в галузі науки і техніки (1969). *Вивчала прояви титану, цирконію, рідкісних металів і земель на території України; закономірності утворення та розміщення розсипних родовищ та їх зв'язку з корінними джерелами живлення. Обґрунтувала стадійність процесу зміни ільменіту в гіпергенних умовах.*

Хатунцева Анастасія Яківна

1917-????

Геолог, літолог. Кандидат геолого-мінералогічних наук (1953).
Досліджувала утворення та речовинний склад розсипних родовищ титану та магматичні та метаморфічні комплекси північної західної частин Українського щита та пов'язані з ними корисні копалини.

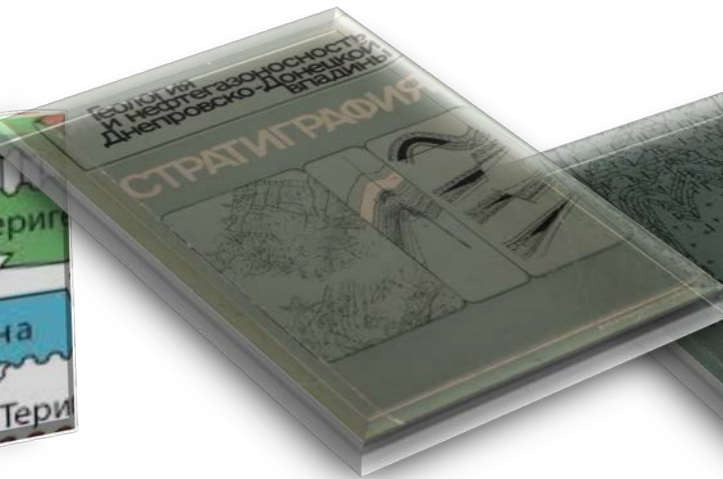
Хоменко Валентина Андріївна 1923 — 2010

Геолог, літолог, петрограф.

Доктор геолого-мінералогічних наук (1982).

Лауреат Премії НАН України ім. В.І.Вернадського.

Основні напрями досліджень: стратиграфія, літологія, мінералогія осадових порід девонського віку, палеографія та етапи геологічного розвитку Дніпровсько-Донецької западини в девонський період.

Іщенко Тамара Анастасіївна 1915-2005

Палеонтолог-стратиграф, дослідниця
кам'яновугільної і девонської
рослинності України

Шелудько Татьяна Фомінічна ***1917-2007***

Досліджувала графітоносні породи Приазов'я, в результаті яких
були **відкриті нові виходи графітових порід**.
Авторка серії структурно-петрографічних карт.

Франчук Віра Прокопівна ***1917-2007***

Кандидат геолого-мінералогічних наук . Завідувач геологічного
музею (1968-1984).

Кожич-Зеленко Марія Платонівна

1894 - після 1964

Геолог, літолог. Кандидат геолого-мінералогічних наук (1947). Досліджувала стратиграфічне і фаціальне розчленування кам'яновугільних відкладів території України, їх поширення та пов'язані з ними корисні копалини.

Ромоданова Ада Петрівна

1913–1974

Літолог, стратиграф. Кандидат геолого-мінералогічних наук (1951). Основні напрями досліджень: літологія і стратиграфія четвертинних відкладів, пошуки розсипних родовищ. Була одним із авторів монографії «Стратиграфія УРСР. Четвертичні отложения».

Бернадська Людмила Генріхівна

1926–1984

Геолог, петрограф. Кандидат геолого-мінералогічних наук (1961). Вперше виконала формаційне і вікове розчленування вулканічних порід Дніпровсько-Донецької западини, зони зчленування Українського щита та Донбасу, Волино-Подільської плити.

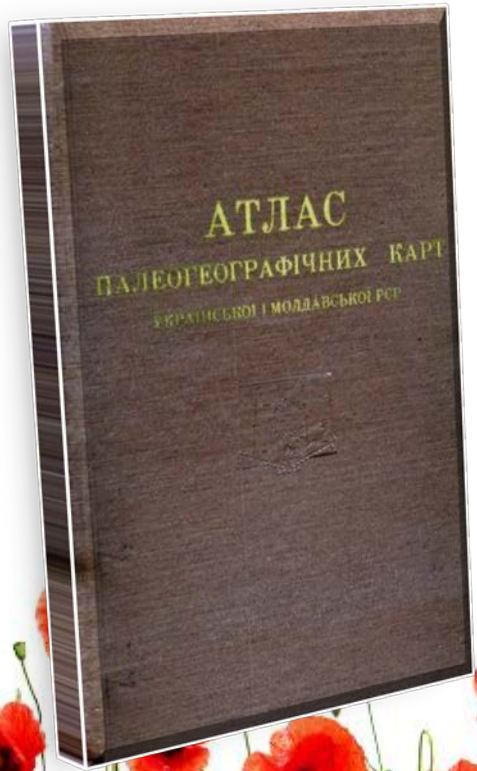

Красєва Єлизавета Яківна

1922-

Геолог, стратиграф, мікропалеонтолог. Кандидат геолого-мінералогічних наук (1955). Встановила вісім нових видів бентосних форамініфер та чотири варієтети верхнього еоцену та олігоцену Причорноморської западини.

Зробила значний внесок у вивчення проблем стратиграфії і палеонтології закритих районів поширення палеогену у Причорноморській западині та шельфі Чорного моря.

Пермякова Маргарита Миколаївна

1927–2005

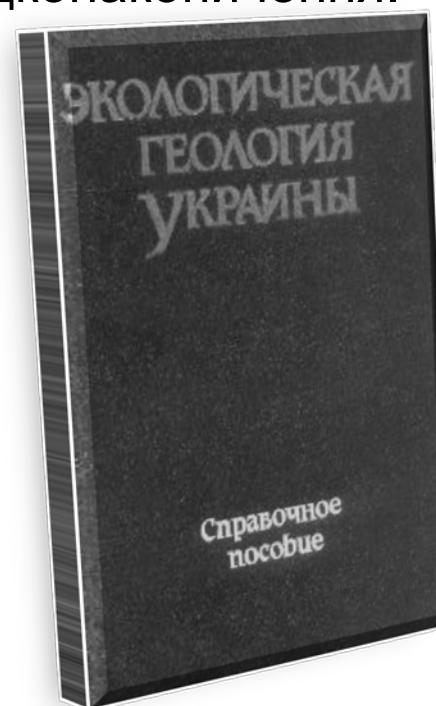
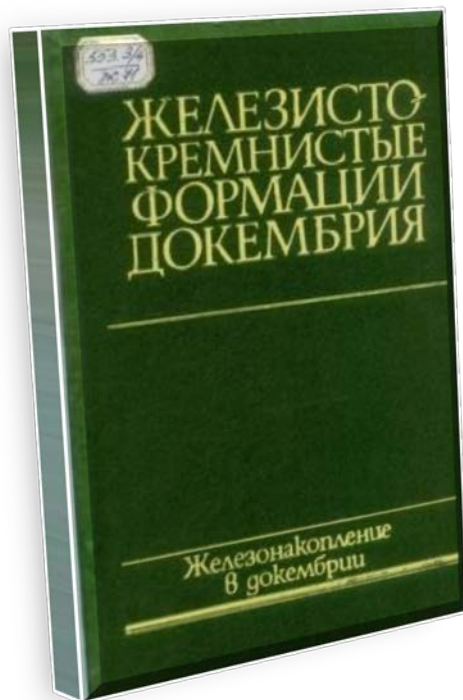
Кандидат геолого-мінералогічних наук. Багато років займалася вивченням мезозойських остракод. Результатом цих досліджень стало обґрунтування стратиграфічних підрозділів за остракодами, створення палеонтологічного довідника.

Вчений секретар УПО.

Дроздовська Аліса Якимівна 1931-2014

Геолог, літолог, геохімік, геоеколог. Доктор геолого-мінералогічних наук (1990). Автор фізико-хімічної методології досліджень уранових і залізистих руд, досліджувала закономірності залізо-марганцевого осадконакопичення.

Воронова Маргарита Артеміївна

1934 — 2002

Стратиграф-палінолог.

Доктор геолого-мінералогічних наук (1992).

Лауреат премії ім. В.І. Вернадського НАН України (1997).
Завідувач. відділу викопної флори (1989 – 1996). *Досліджувала континентальні і морські нижньокрейдові відклади України за палінологічним методом, еволюцію мезозойських флор.*

Сябряй Світлана Володимирівна

1936 – 2015

Професор, доктор біологічних наук. Вирішувала проблеми становлення і тенденції розвитку неогенової флори Карпат.

Проводила детальні палінологічні дослідження палеогенових і неогенових відкладів регіонів України. Результатом цих досліджень став паліостратиграфічний поділ палеогенових відкладів, що не містять ортостратиграфічних груп фауни.

Зробила великий внесок у палеокліматологію.

Сно -Тутковська Ольга Павлівна 1881-1929

Укладачка наукової бібліотеки Інституту
Існує версія, що Сергій Єсенін використав один з
псевдонімів Ольги Сно («Ольга Снегина»,
«О. П. Снегина», «О. Снегина», «Снежинка», «О.
С.»), яка часто друкувалася з ним в одних
журналах, для назви своєї поеми «Анна
Снегина» та прізвища головної героїні.
Ці псевдоніми були варіантами перекладу
прізвища чоловіка Ольги Павлівни, англійця за
походженням, Євгена Едуардовича Сно-Snow.

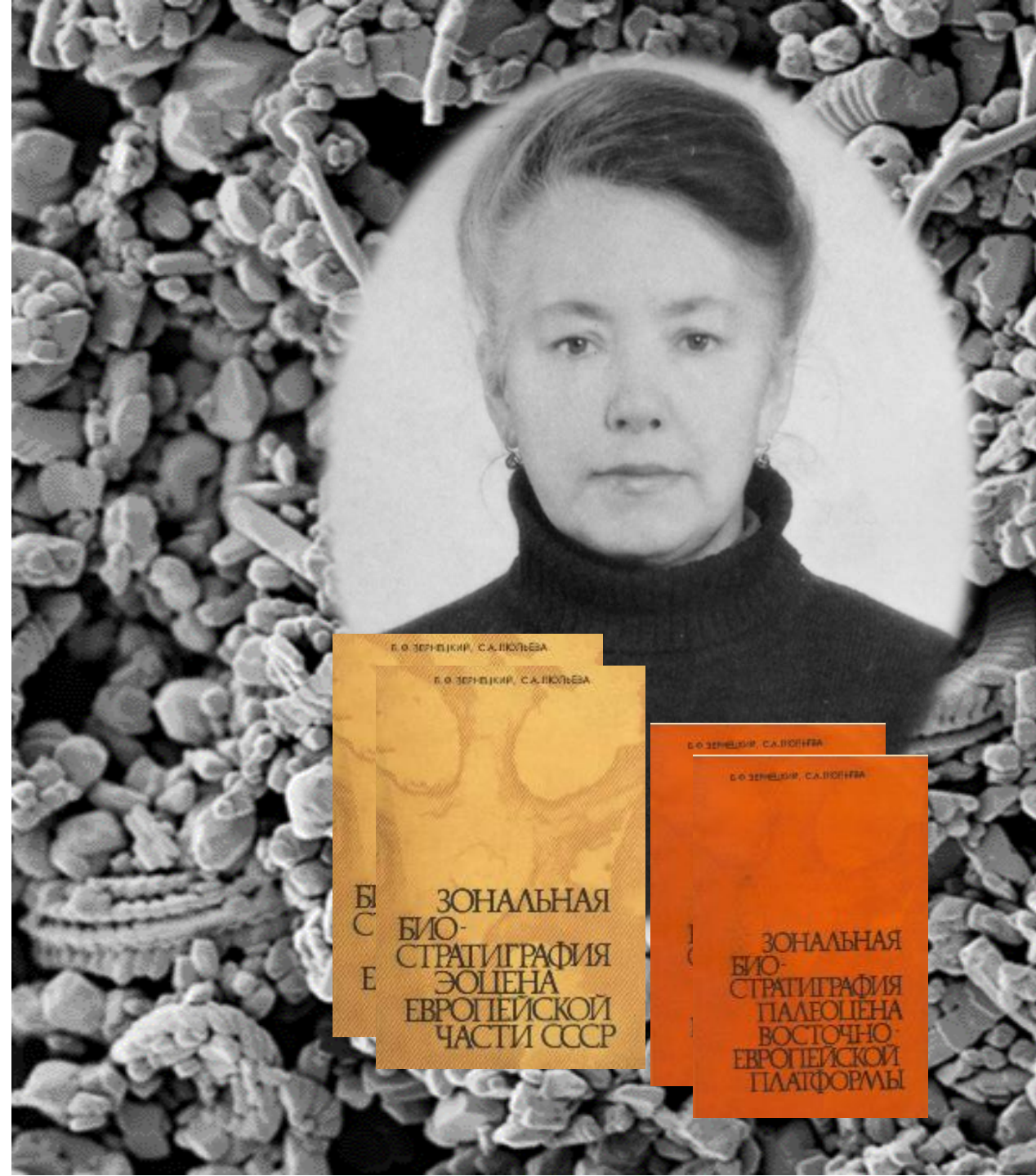

SNOW

Люльєва Світлана Анатоліївна 1936-2012

Стратиграф, палеонтолог. кандидат геолого-мінералогічних наук (1967). Виконала стратиграфічне *розчленування верхньокрейдових відкладів по нанопланктону*, автор палеонтологічного довідника по *коколітофоридах мезозою* та їх стратиграфічному та географічному поширенню, брала участь в розробці уніфікованої стратиграфічної схеми палеогенових відкладів платформної України, *зональної схеми палеоген-неогену за нанопланктоном Азово-Чорноморського регіону*

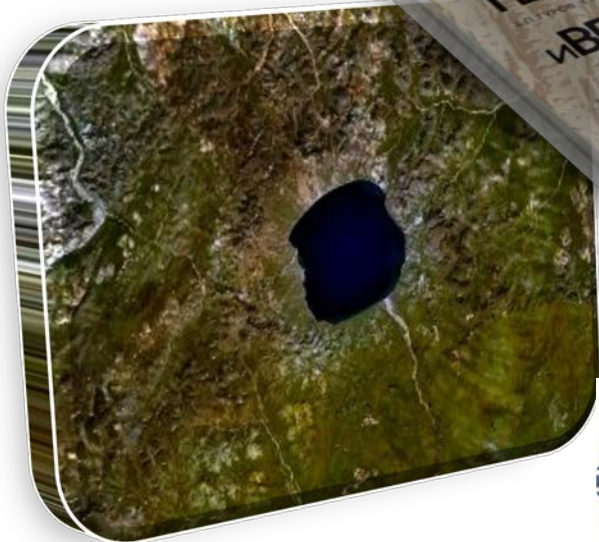
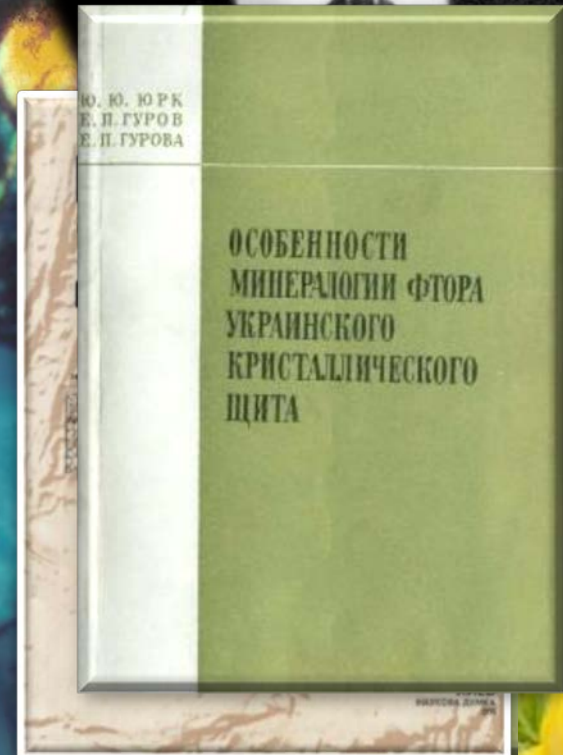

Гурова Олена Павлівна

1935- 2014

Відомий дослідник імпактних структур,
досвідчений мінералог.

Кандидат геолого-мінералогічних наук

Липник Олена Семенівна

Стратиграф, мікропалеонтолог, біостратиграф.
Кандидат геолого-мінералогічних наук (1949).

Плотнікова Людмила Федорівна 1931–2017

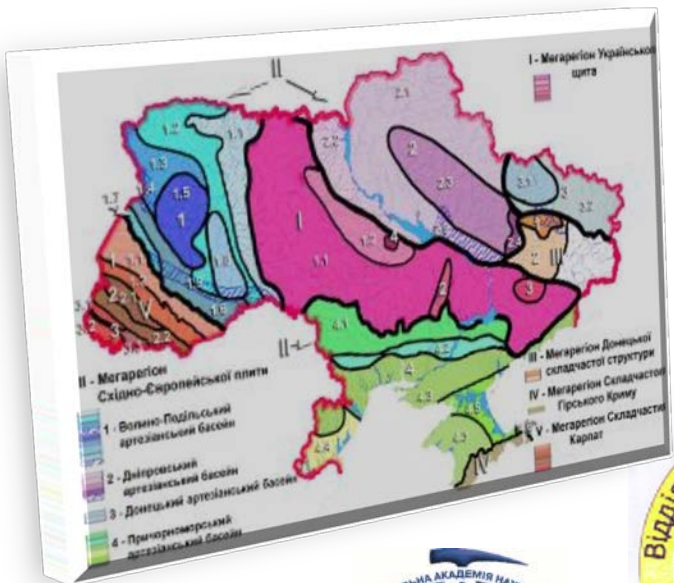
Стратиграф, мікропалеонтолог, біостратиграф. Кандидат геолого-мінералогічних наук (1964).
Вперше доведла тваринне походження основної групи акритарх *Leoishperidia*, відомих із протерозою до теперішнього часу - предкової форми форамініфер. Є однією з головних розробників стратиграфічних моделей, схем і біозональних шкал за форамініферами крейдових відкладів південних регіонів України. Один з авторів атласу *крейдових форамініфер України*.

1937-2014

Відома гідрогеологиня, дослідниця мінеральних вод України, їх гідрохімічного складу та бальнеологічних властивостей.

Кандидат геолого-мінералогічних наук, старший науковий співробітник.

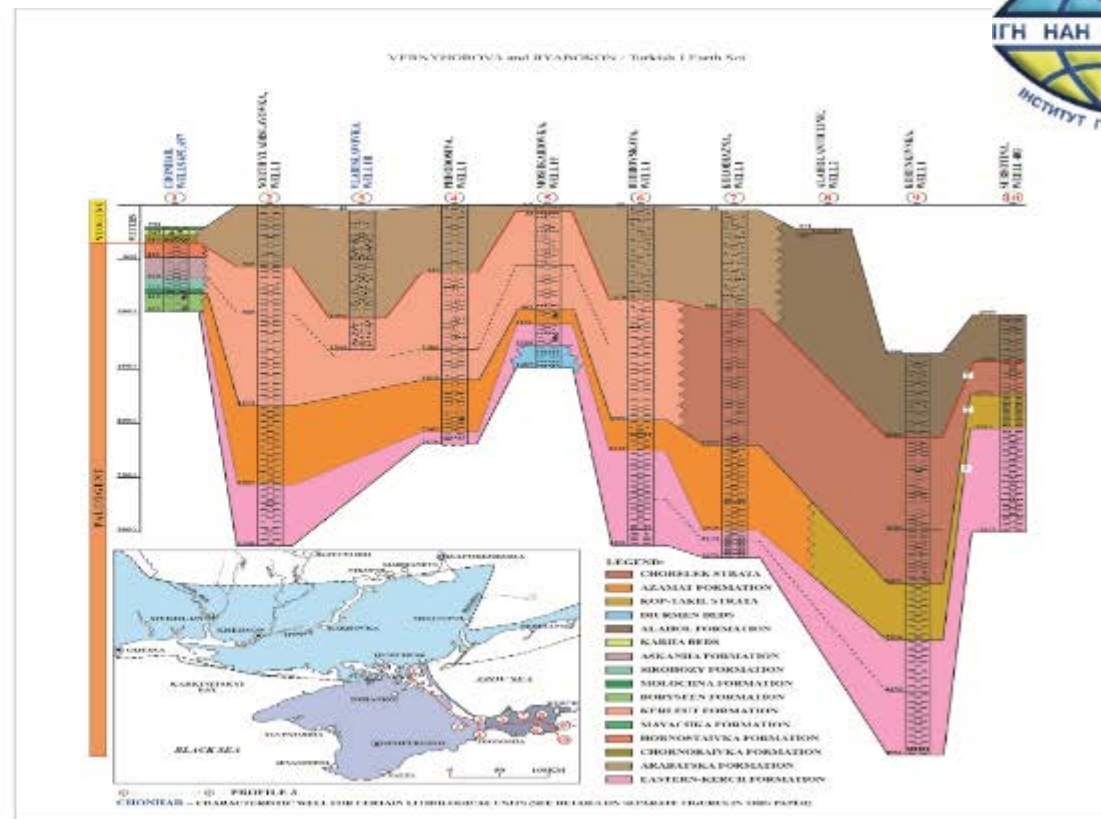
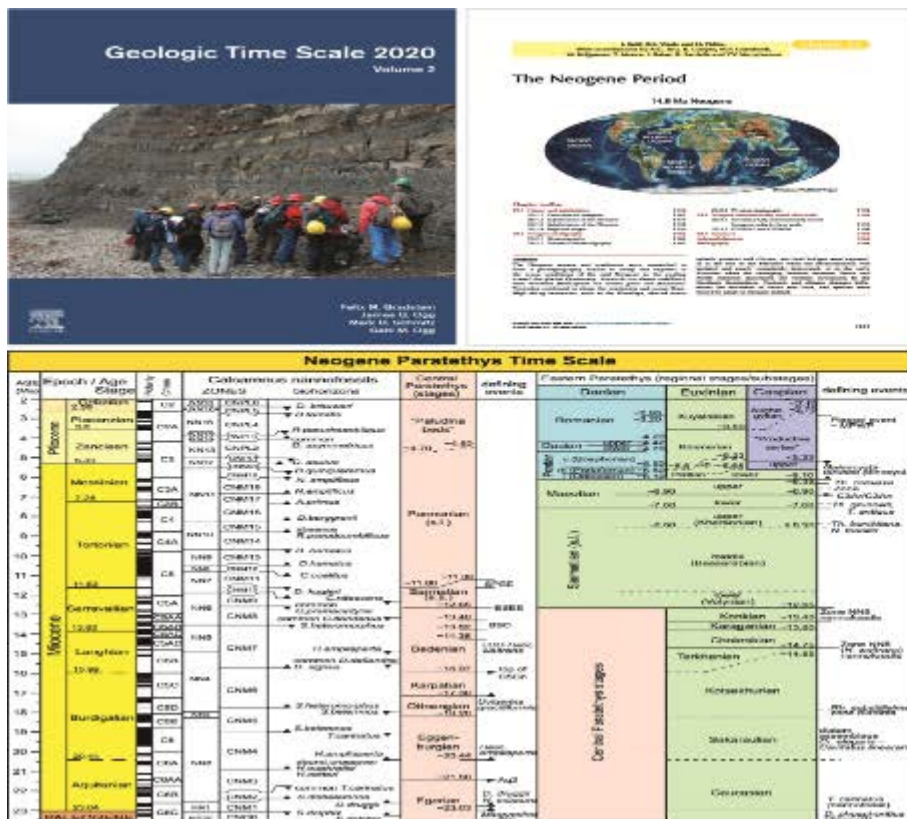

Цихоцька Неоніла Никодимівна 1933–2018

Літолог, літостратиграф.

Кандидат геолого-мінералогічних наук
(1971). Стратифікувала крейдові,
палеогенові і олігоценові відклади,
простежила просторово-часову
фаціальну мінливість та особливості
седиментації на північно-західному
шельфі Чорного моря.

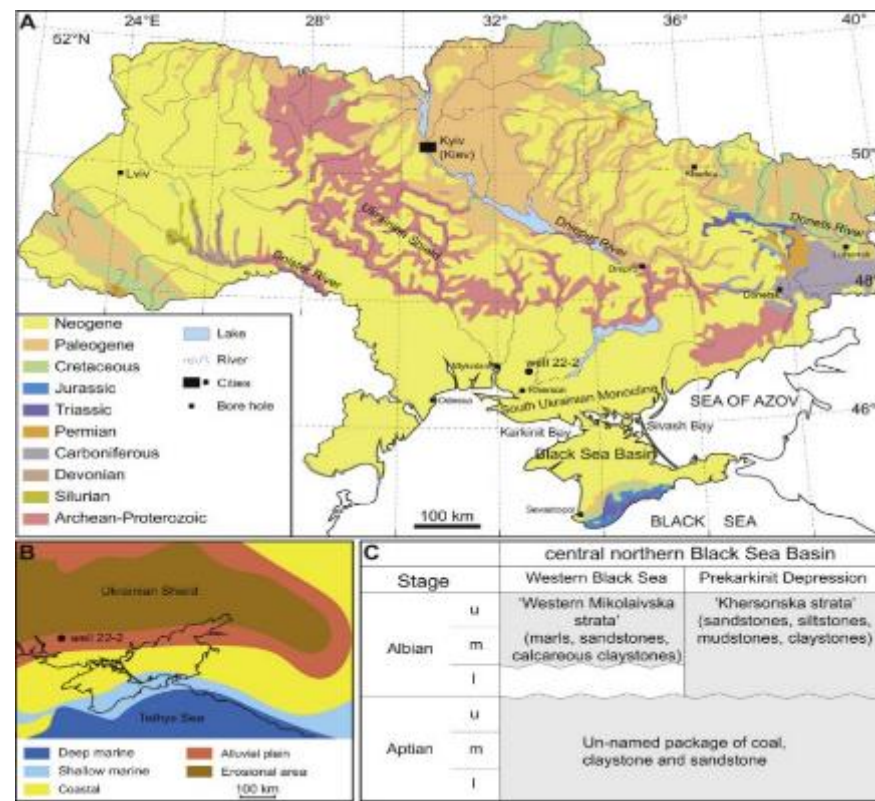
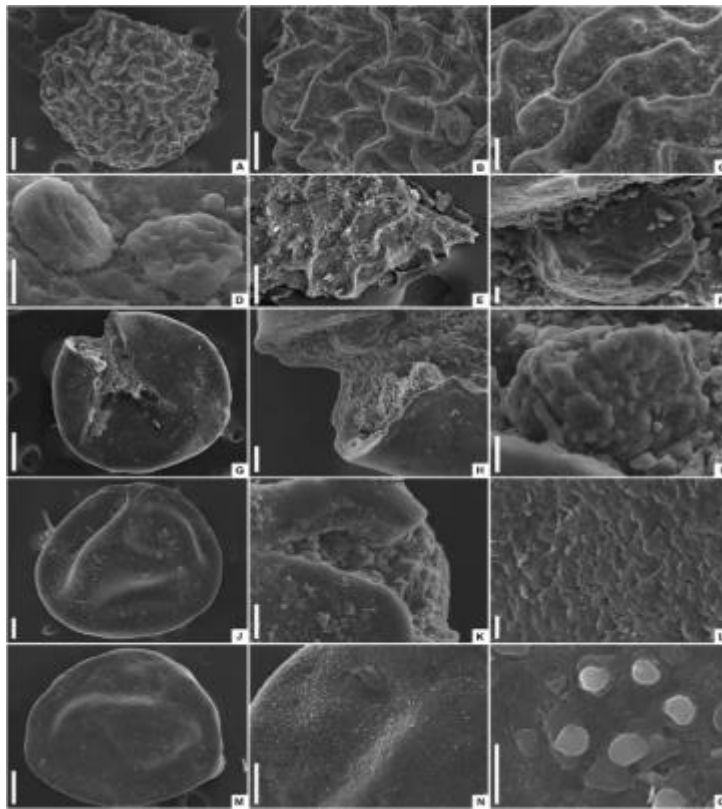

Створена сучасна кореляційна схема неогену крупних осадових басейнів Євразії – Східного та Центрального Паратетисів, яка синхронізована з ярусами нової Міжнародної шкали (МСШ-2020) на синтезі визначальних подій (defining events) неогенової історії Землі (світовий міждисциплінарний проект «*Geologic Time Scale 2020*»); побудована цілісна стратиграфічна модель Південноукраїнського седиментаційного басейну як складової частини Чорноморського регіону Східного Паратетису для пізнього палеогену – неогену як основа для нарощування мінерально-сировинної бази України та побудови геологічних карт України нового покоління

Інститут геологічних наук НАН України, Ю.В.Вернігорова, Т.С.Рябоконе

Розділ у книзі **Geologic Time Scale 2020** (Шкала геологічного часу 2020) видавництва **Elsevier**: Raffi I., Wade B.S., Palike H., Beu A.G., Cooper R., Crundwell M.P., Krijgsman W., Moore T., Raine I., Sardella R., **Vernyhorova Y.V.** 2020. The Neogene period. In: The Geologic Time Scale 2020. Elsevier, pp. 1141–1215. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-824360-2.00029-2>

Стаття у спеціальному випуску журналу *Turkish Journal of Earth Sciences (TJES)*: **Eocene-Oligocene Evolution of the Black Sea Region** (Еоцен-олігоценова еволюція Чорноморського регіону): **Vernyhorova Y.V., Ryabokon T.S.** The stratigraphy of the Oligocene-lower Miocene deposits of the southern Ukraine. *Turkish Journal of Earth Sciences* 2020, Vol. 29, No. S11, p. 170-207. <https://doi.org/10.3906/Earth.2005.24>

Вперше на території України знайдено та описано інситні мегаспори у зразках з крейдових відкладів Південноукраїнської моноклинали. Встановлені мегаспори та їх мікроспори свідчить про те, що ця група становила значущий компонент трав'яної рослинності в крейдовий час вздовж північного краю моря Тетіс. Морфологічні відмінності українських знахідок від споріднених форм, встановлених у регіонах Євразії підкреслюють перспективність цієї групи для регіональних біостратиграфічних кореляцій та біогеографічних досліджень. Рідкісна знахідка мегаспор, прижиттєво похованих, разом з вміщувачими їх спорангіями становить значний інтерес для палеоботаніків. Мегаспори належать різноспоровим рослинам, чисельність яких в ході еволюції різко зменшилась.

ГЕОЛОГІНІ, ПАЛЕОЛОГІНІ, СТРАТИГРАФІНІ, ГІДРОГЕОЛОГІНІ...ТА СТАТИСТИКА

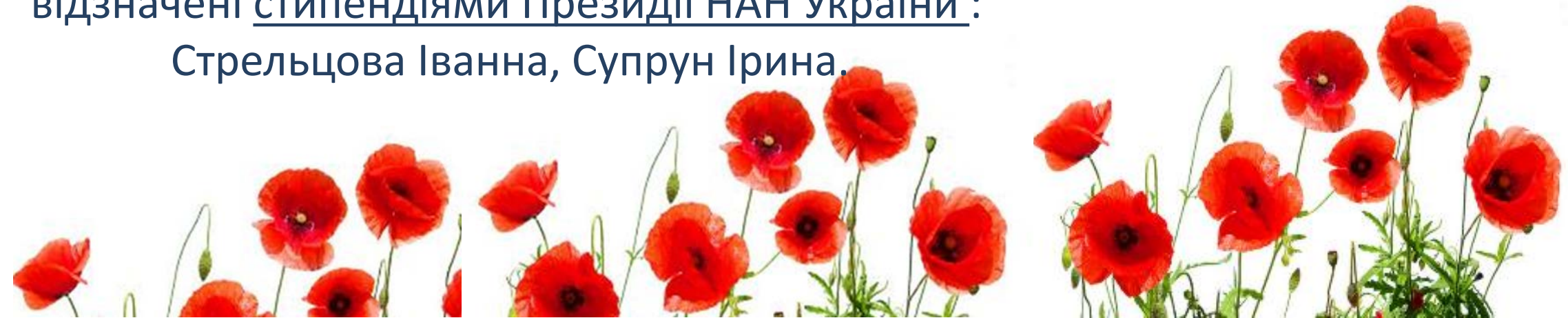
Серед 267 співробітників нашого Інституту – **122** жінки,
серед 141 науковця – **77** жінок;
науковці зі ступенем – **10** жінок докторів
40 кандидатів наук.

Ряди науковців-жінок зростають – серед 7 аспірантів – **4** дівчат.

Дівчата-стипендіатки Інституту:

здобули стипендію Президента:

Стадніченко Світлана, Охоліна Тетяна, Нездолій Євгенія, Ганжа Олена;
відзначені стипендіями Президії НАН України :
Стрельцова Іванна, Супрун Ірина.

Дорогі колежанки,

сердечно вітаю всіх нас із святом весни —

Міжнародним жіночим днем 8 березня.

Від усієї душі бажаю жіночого щастя, любові і добра!

Нехай поруч завжди будуть гідні, шляхетні, добрі люди.

**Бажаю, щоб кожний день Ви зустрічали з
осмішкою,
передчуттям радості і впевненістю.**

